

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Bolqarıstan Respublikası Hökuməti arasında ticarət gəmiçiliyi haqqında” Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Bolqarıstan Respublikası Hökuməti arasında ticarət gəmiçiliyi haqqında” 2004-cü il oktyabrın 7-də Bakı şəhərində imzalanmış Saziş **təsdiq edilsin**.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 mart 2005-ci il
832-IIQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Bolqarıstan Respublikası Hökuməti arasında ticarət gəmiçiliyi haqqında

S A Z İ Ş

Bundan sonra “Razılığa gələn Tərəflər” adlandırılan Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Bolqarıstan Respublikası Hökuməti,

Razılığa gələn hər iki Tərəf arasında dəniz nəqliyyatı əlaqələrinin vacibliyini dərk edərək, gələcəkdə bu əlaqələri ahəngdar inkişaf etdirmək arzusunda olaraq, bərabərlik və qarşılıqlı səmərəlilik prinsipləri əsasında iki ölkə arasında dəniz ticarəti gəmiçiliyinin inkişafının təşviq etdirilməsinə çalışaraq,

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

M a d d ə 1

Bu Sazişin məqsədi üçün:

1. “Səlahiyyətli qurumlar” anlayışı

Azərbaycan Respublikasının Hökuməti adından - Nəqliyyat Nazirliyi;

Bolqarıstan Respublikasının Hökuməti adından - Nəqliyyat və Kommunikasiyalar Nazirliyi deməkdir.

2. “Razılığa gələn Tərəfin gəmisi” termini sözügedən Razılığa gələn Tərəfin qanun və qaydalarına uyğun olaraq onun bayrağı altında üzən və ərazisində qeydiyyatı alınmış hər hansı ticarət gəmisi deməkdir.

Bu termin aşağıdakı gəmiləri nəzərdə tutmur:

a) yalnız silahlı qüvvələr tərəfindən istifadə edilən gəmilər;

b) hidroqrafik, okeanoqrafik və elmi tədqiqat gəmiləri;

c) balıqçı gəmiləri, balıqçılıq tədqiqatları və müfəttiş gəmiləri, balıqartırma zavodlarının gəmiləri;

d) ölkədaxili su nəqliyyatı üçün və Razılığa gələn hər bir Tərəfin limanları arasında kabotaj yüklərini daşıyan gəmilər;

e) gəmilərin keçirilməsi (pilotaj), yedəklənmə, dənizdə yardım və xilasedici fəaliyyətlər daxil olmaqla liman, reyd və çimərlik xidmətləri ilə məşğul olan gəmilər.

3. “Razılığa gələn Tərəfin milli gəmiçilik şirkəti Tərəfindən istismar edilən gəmi” yuxandakı 2-ci bəndin (a)-(e) yarımbəndlərində göstərilən gəmi növləri istisna olmaqla, Razılığa gələn həmin Tərəfin hər hansı gəmisi, eləcə də milli gəmiçilik şirkəti tərəfindən kirayə götürülmüş hər hansı gəmi və ya onun hissəsi deməkdir.

4. “Razılığa gələn Tərəfin milli gəmiçilik şirkəti” termini Razılığa gələn Tərəfin qanun və qaydalarına uyğun olaraq onun ərazisində qeydiyyatı alınmış ofisi olan və onun səlahiyyətli dəniz qurumu Tərəfindən bu qismində tanınan hər hansı ticarət gəmiçilik şirkəti deməkdir;

5. “Şəxsi heyətin üzvü” termini bu Sazişin 10-cu maddəsində müəyyən olunduğu kimi, dənizçi sənədi olan və gəminin şəxsi heyəti siyahısında adı əks olunmuş gəminin xidməti və istismarı ilə bağlı gəmiyə faktiki işə götürülmüş hər bir şəxs və ya gəminin kapitanı deməkdir.

6. “Ərazi” termini:

a) Azərbaycan Respublikası üçün - üzərində suverenliyi və yurisdiksiyası olan sular;

b) Bolqarıstan Respublikası üçün - üzərində suverenliyi və yurisdiksiyası olan sular deməkdir.

M a d d ə 2

Bu Saziş Azərbaycan Respublikasının ərazisində və Bolqarıstan Respublikasının ərazisində tətbiq olunacaqdır.

M a d d ə 3

Razılığa gələn Tərəflər qarşılıqlı əlaqələrində hər bir cəhətdən azad ticarət gəmiçiliyi prinsipinə sadiq qalacaqlarını və beynəlxalq gəmiçiliyin inkişafına xələl gətirə biləcək hər bir hərəkətdən çəkinəcəklərinə razı olduqlarını təsdiq edirlər.

M a d d ə 4

1. Razılığa gələn Tərəflər aşağıdakılar barədə razılaşırlar:

a) Razılığa gələn hər iki Tərəfin limanları arasındakı dəniz nəqliyyatında öz gəmilərinin iştirakını təşviq etmək və Razılığa gələn digər Tərəfin bayrağı altında üzən gəmilərin öz limanları və üçüncü dövlətin limanları arasındakı dəniz nəqliyyatında iştirakına maneçilik törətməmək;

b) Razılığa gələn Tərəflərin limanları arasında dəniz ticarətinin inkişafına mane ola biləcək və bu ticarətlə bağlı müxtəlif fəaliyyətlərə müdaxilə edə biləcək bütün maneələri aradan qaldırmaq məqsədilə əməkdaşlıq etmək.

2. Razılığa gələn Tərəflərin milli gəmiçilik şirkətləri tərəfindən icarəyə götürülmüş gəmilər Razılığa gələn həmin Tərəfin bayrağı altında üzən gəmilərlə eyni güzəştlərə malikdir.

3. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəflərin iştirakçısı olduqları digər beynəlxalq sazişlərdən irəli gələn öhdəliklərinə təsir etmir.

4. Razılığa gələn hər iki Tərəf gəmilərin təhlükəsizliyi, dəniz ətraf mühitinin qorunması və dənizçilərin sosial vəziyyəti ilə bağlı müvafiq beynəlxalq sənədlərin həyata keçirilməsinə səy göstərirlər.

5. Razılığa gələn hər iki Tərəf azad və ədalətli rəqabət prinsiplərinə zidd olan, Razılığa gələn digər Tərəfin dənizçilik maraqlarına ziyan vura biləcək, yaxud ticarət gəmiçilik şirkətinin seçim azadlığına zərər gətirə biləcək hər hansı ayrı-seçkilik hərəkətləri ilə beynəlxalq dəniz gəmiçiliyinə müdaxilə etməyəcəkdir.

M a d d ə 5

Razılığa gələn hər bir Tərəf Razılığa gələn digər Tərəfin milli ticarət gəmiçilik şirkətinə Razılığa gələn birinci Tərəfin ərazisində bu Sazişdə göstərilmiş fəaliyyətdən qazandığı bütün gəlirləri dönərlı valyutada azad köçürmə hüququ verir. Belə köçürmələr mütəmadi və asan aparılır və cari ödənişlər üçün rəsmi mübadilə dərəcələrinə əsaslanacaq, yaxud rəsmi mübadilə dərəcələri olmadıqda, cari ödənişlər üçün üstünlük təşkil edən xarici mübadilə dərəcələri əsas götürüləcəkdir. Belə köçürmələrdə normal bank faizlərindən başqa heç bir ödənişlər tətbiq olunmur.

M a d d ə 6

1. Razılığa gələn Tərəflərdən birinə məxsus, yaxud icarəyə götürülmüş gəmilərin beynəlxalq nəqliyyatda istismarından əldə edilən gəlir və qazanclar yalnız Razılığa gələn həmin Tərəfin ərazisində vergiyə cəlb olunacaqdır.

2. Bu maddənin məqsədləri üçün Razılığa gələn Tərəfin bayrağı altında üzən gəminin heyətsiz, beynəlxalq nəqliyyatda istifadə etmək şərti ilə icarəsindən və ya beynəlxalq nəqliyyatda istifadə edilən konteynerlərin istifadəsindən, saxlanılmasından və ya icarəsindən (bu cür konteynerlərin daşınması üçün istifadə olunan treylerlər və avadanlıq daxil olmaqla) əldə edilən gəlir və qazanclar, onların 1-ci bənddə göstərilənlərə əlavə olduğu təqdirdə, gəminin beynəlxalq nəqliyyatda istismarından əldə edilən gəlir və qazanclara daxil olacaqdır.

3. 1-ci bəndin müddəaları həmçinin ümumi və/və yaxud birgə işgüzar fəaliyyətlə bağlı iştirakdan əldə edilən gəlir və qazanclara tətbiq olunacaqdır.

4. Beynəlxalq nəqliyyatda istifadə olunan gəmilərin və ya bu gəmilərin istismarına aid daşınan əmlakın müsadirəsindən əldə edilən qazanclardan vergi yalnız Razılığa gələn həmin Tərəfin ərazisində tutula bilər.

M a d d ə 7

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf öz limanlarında Razılığa gələn digər Tərəfin milli gəmiçilik şirkəti tərəfindən istismar olunan gəmilərlə münasibətdə liman rüsumları və vergilərinin yığımında, limanlara azad girişdə, orada qalma və tərk etmədə, liman xidmətlərindən istifadədə, həmçinin gəmilərə, onların şəxsi heyətlərinə, sərnixinlərə və yüklərə gəmiçilik və ticarət işləri ilə bağlı verilən bütün xidmətlərə milli rejim tətbiq edəcəkdir. Bu müddəa o cümlədən yükləmə və boşaltma üçün körpülər verilməsinə və xidmətlərə də aiddir.

Yuxarıda göstərilən qarşılıq həmçinin Razılığa gələn Tərəflərin milli gəmiçilik şirkətlərinə Razılığa gələn digər Tərəfin ölkəsində agentliklər təsis etmək və Razılığa gələn həmin Tərəfin dövlətində tətbiq olunan qanun və qaydalara uyğun olaraq müvafiq fəaliyyətlə məşğul olmaq hüququnu əhatə edir.

2. Bu maddənin 1-ci bəndinin müddəaları aşağıdakılara şamil edilmir:

a) Razılığa gələn hər bir Tərəfin gəmiləri üçün qanunla aid edilmiş liman xidmətləri, yedəyə alma, bələdçi xidmətləri, sürvey xidmətləri və milli sahilyanı gəmiçilik kimi dənizçilik və gəmiçilik fəaliyyətlərinə. Lakin Razılığa gələn Tərəflərdən birinin gəmisi Razılığa gələn digər Tərəfin və ya üçüncü dövlətin limanlarından gələn sərnixinlərin düşürülməsi və ya yüklərin boşaldılması, yaxud Razılığa gələn birinci Tərəfin və ya üçüncü dövlətin limanlarına aparılan sərnixinlərin və ya yüklərin gəmiyə qəbul olunması məqsədilə Razılığa gələn digər Tərəfin limanları arasında üzməsi sahilyanı gəmiçilik kimi sayılmayacaqdır.

b) balıqçılıq fəaliyyətinə.

M a d d ə 8

Razılığa gələn Tərəflər müvafiq milli qanun və liman qaydaları çərçivəsində dəniz nəqliyyatına yardım göstərmək və sürətləndirmək, milli gəmiçilik şirkətləri tərəfindən istismar olunan gəmilərin qarşısına çıxan çətinlikləri aradan qaldırmaq, limanlarda tətbiq olunan gömrük, səhiyyə və digər inzibati rəsmiləşdirmələrin aparılmasını asanlaşdırmaq və tezləşdirmək, mövcud liman qəbulu imkanlarından istifadə etmək üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirəcəklər.

Bu cür rəsmi prosedurlar tətbiq olunduqca, Razılığa gələn Tərəflərdən birinin milli gəmiçilik şirkətləri tərəfindən istismar olunan hər hansı gəmiyə Razılığa gələn digər Tərəfin limanında Razılığa gələn bu Tərəfin milli gəmiçilik şirkətləri tərəfindən istismar olunan gəmilərə tətbiq edilən rejimlə eyni olan rejim şamil ediləcəkdir.

M a d d ə 9

1. Razılığa gələn hər bir Tərəf Razılığa gələn digər Tərəfin qanun və qaydalarına uyğun olaraq gəminin dövlət mənsubiyyətini təsdiq edən və səlahiyyətli orqanları tərəfindən verilmiş sənədi tanyacaqdır.

2. Razılığa gələn Tərəflərdən birinin verdiyi və ya tanıdığı gəmi ölçüləri barəsində şəhadətnamə və digər gəmi sənədlərini Razılığa gələn digər Tərəf də tanyacaqdır. Razılığa gələn hər bir Tərəfin gəmi ölçüləri barəsində şəhadətnamələri olan gəmiləri Razılığa gələn digər Tərəfin limanında yenidən ölçülmədən azad olunacaqdır.

M a d d ə 10

Razılığa gələn hər bir Tərəf Razılığa gələn digər Tərəfin səlahiyyətli orqanı tərəfindən verilmiş dənizçinin şəxsiyyətini təsdiq

edən sənədləri tanıyacaq və belə sənədlərin sahiblərinə bu Sazişin 11-ci və 12-ci maddələrində əks olunmuş hüquqları verəcəkdir. Bu sənədlər aşağıdakılardır:

- Azərbaycan Respublikası üçün - "Dənizçi kitabçası",
- Bolqarıstan Respublikası üçün - "Dənizçi pasportu".

M a d d ə 11

1. Razılığa gələn Tərəflərdən hər hansı birinə məxsus gəminin 10-cu maddədə qeyd olunan şəxsiyyəti təsdiq edən və Razılığa gələn həmin Tərəfin səlahiyyətli orqanları Tərəfindən verilmiş sənədə malik olan heyət üzvünə gəminin limanda qaldığı müddət ərzində liman şəhərinə düşməyə və vizasız qalmağa icazə veriləcəkdir, bu şərtlə ki, gəminin kapitanı heyət üzvlərinin siyahısını yerli səlahiyyətli orqanlara təqdim etmiş olsun.

2. Sahilə çıxdıqda və gəmiyə qayıtdıqda yuxarıda sözügedən şəxs həmin limanda qüvvədə olan nəzarət və gömrük prosedurlarından keçməlidir.

M a d d ə 12

1. 10-cu maddədə göstərilən şəxsiyyəti təsdiq edən sənədə malik olan heyət üzvünə nəqliyyatın növündən asılı olmayaraq heyətə qoşulmaq, digər gəmiyə keçmək və ya öz ölkəsinə qayıtmaq üçün Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisinə daxil olmağa və ya bu ərazidən keçməyə, yaxud Razılığa gələn digər Tərəfin səlahiyyətli orqanlarının razılığı ilə başqa məqsədlər üçün hərəkət etməyə icazə veriləcəkdir.

2. 1-ci bənddə göstərilən bütün hallar üçün şəxsiyyəti təsdiq edən sənəddə Razılığa gələn digər Tərəfin vizası olmalıdır. Belə viza əsassız olaraq ləğv edilməyəcəkdir.

3. 10-cu maddədə qeyd olunmuş şəxsiyyəti təsdiq edən sənədə malik olan heyət üzvü səhhəti ilə əlaqədar və ya xidməti məqsədlə, yaxud səlahiyyətli orqanlar Tərəfindən qəbul edilmiş başqa səbəblərdən Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisindəki limanda düşürülmüşsə, həmin səlahiyyətli orqanlar tərəfindən onların ərazisində qaldığı müddət ərzində həmin şəxs tibbi yardımın göstərilməsinə, yaxud xəstəxanada yerləşdirilməsinə və hər hansı digər nəqliyyat növü ilə ölkəsinə qayıtmasına lazımı icazə veriləcəkdir.

M a d d ə 13

1. Bu Sazişin 10-12-ci maddələrinin tələblərinə zidd olmamaq şərtlə xarici vətəndaşların girişi, qalması və qalma müddətinin sona çatmasına dair Razılığa gələn hər iki Tərəfin müvafiq qanun və qaydaları qüvvədə qalır.

2. 10-12-ci maddələrdə nəzərdə tutulan müddəalar Razılığa gələn hər iki Tərəfin 10-cu maddədə qeyd olunmuş şəxsiyyəti təsdiq edən sənədə malik olan heyət üzvlərinin, onların arzuolunmaz sayıldığı təqdirdə, ölkə ərazisinə girişinə qadağa qoyma hüququnu pozmayacaqdır.

M a d d ə 14

1. Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin məhkəmə orqanları Razılığa gələn digər Tərəfin gəmisində iş şərtləri və əmək münasibətləri ilə əlaqədar gəmi sahibi, kapitanı və digər heyət üzvləri arasında mülki mübahisələrə müdaxilə etməyəcəkdir.

2. Razılığa gələn bir Tərəfin gəmisinin heyət üzvü Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisində olan gəmidə cinayət törətdikdə, Razılığa gələn bu Tərəfin səlahiyyətli orqanları, aşağıdakılar istisna olmaqla, gəminin bayraq dövlətinə aid olan diplomatik, yaxud konsulluq nümayəndəsinin razılığı olmadan cinayət təhqiqatına başlaya bilməz:

- a) bu cinayətin nəticəsi gəminin yerləşdiyi dövlətin ərazisinə təsir göstərdikdə;
- b) bu cinayət ictimai asayişə və təhlükəsizliyə təhlükə altına aldıqda;
- c) bu cinayət gəminin yerləşdiyi dövlətin qanunlarına əsasən ağır cinayət əməli sayıldıqda;
- d) bu cinayət heyət üzvü olmayan şəxsə qarşı törədildikdə;
- e) narkotik və ya psixotrop maddələrin qeyri-qanuni daşınmasının qarşısının alınması məqsədilə zəruri tədbirlər keçirildikdə.

3. Bu maddənin 2-ci bəndinin müddəaları əcnəbilərin ölkəyə girişi, gömrük, səhiyyə, gəmilərin və limanların təhlükəsizliyi üzrə nəzarət, insan həyatının qorunması və malların təhlükəsizliyi ilə əlaqədar qanun və qaydaların həyata keçirilməsilə bağlı bütün məsələlərdə Razılığa gələn Tərəflərdən heç birinin hüquqlarına xələf gətirməyəcəkdir.

M a d d ə 15

1. Razılığa gələn bir Tərəfin gəmiyi Razılığa gələn digər Tərəfin sahillərində dayazlığa düşdükdə, ziyan çəkəndə, qəzaya uğradıqda, yaxud hər hansı digər dəniz qəzası ilə üzləşdikdə, Razılığa gələn sonuncu Tərəf təhlükədə olan həmin gəmiyə, onun kapitanına, heyətinə və sərnəşinlərinə öz bayrağı altında üzən gəmiyə verilən qorunma və yardımı tətbiq edəcək və bu barədə Razılığa gələn birinci Tərəfin müvafiq orqanlarına təcili məlumat verəcəkdir. Yuxarıda qeyd olunan gəmi qəzaları dövlət marağına toxunduqda, yaxud hər hansı başqa halda gəminin batması, tərk edilməsi və ya insan itkisi ilə nəticələnsə, Razılığa gələn digər Tərəfin müvafiq (Razılığa gələn hər bir Tərəfdən təyin edilmiş) orqanları Tərəfindən araşdırılacaqdır. İstintaqın nəticələri təyin edilmiş orqanlar Tərəfindən Razılığa gələn digər Tərəfin müvafiq səlahiyyətli orqanlarına mümkün qədər tez çatdırılmalıdır.

2. Gəmi qəzaya uğradığı, yaxud ziyan çəkdiyi halda, Razılığa gələn Tərəflər boşaldılmış və ya xilas edilmiş yükə, avadanlıqlara, materiallara və digər hissələrə, əgər onlar Razılığa gələn digər Tərəfin ərazisinə istifadə və ya istehlak üçün gətirilməmişsə, gömrük rüsumu və digər vergilər tətbiq etməyəcəklər.

M a d d ə 16

Zəruri hallarda, Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının nümayəndələri bu Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələləri, yaxud ticarət gəmiçiliyi ilə bağlı qarşılıqlı maraqlı doğuran digər məsələləri müzakirə etmək üçün Razılığa gələn Tərəflərin müvafiq ərazilərində mütəmadi görüşlər keçirəcəklər.

M a d d ə 17

Bu Sazişin yerinə yetirilməsi ilə bağlı yaranan mübahisələr Razılığa gələn Tərəflərin səlahiyyətli hakimiyyət orqanları arasında birbaşa danışıqlar yolu ilə həll ediləcəkdir.

M a d d ə 18

1. Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır və bu Sazişin qüvvəyə minməsi üçün tələb olunan bütün müvafiq milli hüquqi prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Razılığa gələn Tərəflərin bir-birini məlumatlandırdığı son bildirişin alındığı tarixdən sonra ikinci təqvim ayının birinci günü qüvvəyə minəcəkdir.

2. Bu Saziş Razılığa gələn Tərəfin birinin diplomatik kanallar vasitəsilə digərinə bu haqda yazılı şəkildə bildiriş göndərməsi ilə istənilən vaxt ləğv edilə bilər. Belə olduğu halda, bu Saziş belə bildiriş verildikdən altı ay sonra öz qüvvəsini itirəcəkdir.

Bunları təsdiq edərək, öz hökumətlərini təmsil edən aşağıda göstərilən səlahiyyətli nümayəndələr bu Sazişi imzalamışlar.

Bakı şəhərində 7 oktyabr 2004-cü ildə Azərbaycan, bəlqar, ingilis dillərində, hər biri eyni hüquqi qüvvəyə malik olan iki əsl nüsxədə imzalanmışdır. Mətnlərin təfsirində fikir ayrılığı yaranıqda, ingilis dilində olan mətnə üstünlük veriləcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Bəlqarıstan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)